

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle, Tasarının amaç ve kapsamı düzenlenmektedir.

7/5/2010 tarihli ve 5982 sayılı, “Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”la, Anayasanın 159 uncu maddesinde yapılan değişikliğin zorunlu sonucu olarak, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun, yeniden yapılandırılması gerekmektedir. Bu zorunluluktan hareketle hazırlanan Tasarının, amaç ve kapsamı, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun kuruluşu, teşkilatı, görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

MADDE 2- Maddeyle, Tasarıda geçen bazı kavramların tanımı yapılmaktadır.

Gereksiz tekrarlardan kaçınmak ve tereddütlere meydan vermemek amacıyla, Tasarı içerisinde sıkça kullanılan bazı kavramların, ne anlama geldiği belirtilmektedir.

MADDE 3- Maddeyle, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun kuruluşu ve Kurulun bağımsızlığı düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yirmiiki asıl ve oniki yedek üyeden oluşması öngörülmekte; idarî ve malî özerkliğe sahip bir kamu tüzel kişisi olduğu belirtilmekte ve ilişkili olduğu bakanlığın Adalet Bakanlığı olduğu hükme bağlanmaktadır.

Kurulun idarî ve malî özerkliğe sahip bir kamu tüzel kişisi olduğu hükme bağlanmakla, uzun zamandan beri eleştiri konusu yapılan, Kurulun özerk olmadığı ve yürütmenin etkisine açık olduğu yönündeki eleştirilerin de karşılanması hedeflenmektedir. Bu amaçla, 44 üncü maddede Kurulun özel bütçeli bir idare olduğu açıkça hüküm altına alınmaktadır. Yine bu bağlamda, idari özerkliğin sağlanması amacıyla, 10 uncu ve devamı maddelerde, sekreteryâ işlerini yürütmek üzere Kurulda hizmet birimi olarak genel sekreterliğin kurulması öngörülmektedir.

Kurulun özel bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz olacak şekilde düzenlenmesinin bir sonucu olarak, Devlet tüzel kişiliği ile bağlantısını sağlamak amacıyla Adalet Bakanlığıyla ilişkili olduğu düzenlenmektedir. “İlişkili” kavramı, idare hukukunda genellikle bağımsız idari otoriteler için kullanılmakta olup, ilişkilendirilen bakanlıkla en zayıf bağı ifade etmektedir. Zorunlu bir durumun sonucu olarak bu bağlantı, Kurulun bağımsızlığına ve özerkliğine herhangi bir zarar vermeyecektir.

Maddenin ikinci fıkrasında, Kurulun üç daire halinde çalışması öngörülmektedir. Bu düzenleme ile Kurulun görevlerinin yürütülmesinde, uzmanlaşmanın esas alınması, daha hızlı karar alınabilmesi ve Kurulun kararlarına karşı etkin bir itiraz sisteminin işletilebilmesi amaçlanmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, topluma ve Parlamento'ya karşı hesap verme pozisyonunun bir gereği ve anayasal düzenlemenin tabii bir sonucu olarak, mevcut yapıda olduğu gibi Adalet Bakanı, Kurulun Başkanı olarak öngörülmektedir. Adalet Bakanı, genel olarak ülkedeki adalet politikasının yürütülmesi ile görevli olup, bu alana ilişkin siyasî sorumluluğu üzerinde taşımaktadır. Kurul ise, görev ve yetkileri itibarıyla, ülkenin genel adalet politikasını doğrudan etkileme konumundadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, Anayasadaki düzenlemeye paralel olarak, Adalet Bakanlığı Müsteşarının Kurulun tabî üyesi olduğu ve bulunmadığı zamanlarda kendisine vekâlet edenin, Kurul toplantılarına katılacağı hükme bağlanmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasında, geniş tabanlı temsil esasına göre oluşturulan Kurulun, üyelerinin geldiği kaynaklar ve sayıları düzenlenmektedir.

Maddenin altıncı fıkrasında, Kurulun kanunlarla verilen görevleri yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken bağımsız olacağı, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin Kurula emir ve talimat veremeyeceği hükme bağlanmaktadır. Bu hükümlerle, 1 inci maddede öngörülen, yargı bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı ilkelerinin güvencesi olan bir Kurul oluşturulması amaçlanmaktadır.

Maddenin yedinci fıkrasında, Kurulun, mahkemelerin bağımsızlığı ile hâkimlik ve savcılık teminatı esaslarını gözeterek adalet, tarafsızlık, doğruluk ve dürüstlük, tutarlılık, eşitlik, ehliyet ve liyakat ilkeleri çerçevesinde görev yapacağı düzenlenmektedir.

MADDE 4- Maddeyle, Kurulun görevleri düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurulun görevleri ayrıntılı olarak sayılmaktadır. Bu kapsamda hâkim ve savcılarının mesleğe kabullerinden, meslekten çeşitli sebeplerle ayrılmalarına ve emekliliklerine kadar geçecek süre içinde yapılacak tüm işlemlerle hâkim ve savcılarla ilgili denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma işlemlerinin Kurul tarafından yapılması hükme bağlanmaktadır.

Ayrıca, yargı yetkisinin kullanımına ilişkin hususlar hariç olmak üzere hâkimlerin idarî görevlerine ve delilleri değerlendirme ve suçu niteleme yetkisi hariç olmak üzere savcılarının adli görevlerine ilişkin konularda genelge düzenleme görevi de Kurula verilmektedir.

Yine mevcut yapıda olduğu gibi Kurulun, Yargıtay ve Danıştaya üye seçme görevi devam etmektedir.

Buna karşılık, Anayasanın 144 üncü maddesi uyarınca, Adalet Bakanlığı merkez, bağlı ve ilgili kuruluşları ile yurt dışı teşkilatında ve uluslararası mahkemeler veya kuruluşlarda çalışan veya irtibat hâkimi olarak görev yapan hâkim ve savcılarının, kamu kurum, kurul ve kuruluşlarının uluslararası kuruluşlar nezdinde kurduğu yurt dışı teşkilatlarında görevlendirilen hâkim ve savcılarının, idarî görevleri yönünden savcılarının ve komisyon işlerine yönelik görevleri yönünden adalet komisyonu başkan ve üyelerinin denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma işlemleri, Kurulun görev alanı dışında tutulmaktadır.

13/5/1981 tarihli ve 2461 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 4 üncü maddesinde, Kurulun görevleri sayıldıktan sonra, hâkim ve savcılarının maddede belirtilenler dışında kalan özlük işlerinin Adalet Bakanlığınca yerine getirileceği hükmü yer almaktadır. Anayasanın 159 uncu maddesinde yapılan değişiklik sonucu oluşan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna Anayasayla verilen görevler dikkate alınmak suretiyle bugünkü düzenlemenin aksine, maddenin ikinci fıkrasında, kanunlarda açıkça Adalet Bakanlığına verilenler dışındaki, hâkim ve savcılarının tüm özlük işlerinin, Kurul tarafından yerine getirileceği hükme bağlanmaktadır.

MADDE 5- Maddeyle, Kurulun teşkilat yapısı düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurulun Başkanlık, Genel Kurul ve daireler ile hizmet birimlerinden oluşacağı hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında ise, Kurulun hizmet birimlerinin, Genel Sekreterlik ve Teftiş Kurulu Başkanlığı olduğu belirtilmektedir.

MADDE 6- Maddeyle, Kurulun teşkilat yapısı içinde yer alan Başkanlığın oluşumu ile görev ve yetkileri düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Başkanlığın, Başkan ve Başkanvekilinden oluşacağı hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, Başkanın görev ve yetkileri sayılmaktadır. Bu kapsamda Başkanın, Kurulu yönetmek ve temsil etmek, kanunlardaki istisnalar saklı kalmak üzere Genel Kurul çalışmalarına başkanlık etmek ve oy kullanmak yetkilerine sahip olduğu belirtilmektedir. Ayrıca Başkanın, Genel Kurulun teklif ettiği üç aday arasından Genel Sekreteri atama, ilgili dairenin teklifi üzerine, hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma işlemlerine olur verme yetkisi bulunmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Kurul Başkanının, disiplin işlemleriyle ilgili Genel Kurul toplantılarına ve dairelerin çalışmalarına katılmayacağı hükme bağlanmaktadır. Yeni oluşan Kurulun daha özerk ve bağımsız olması düşüncesinden hareketle Anayasa koyucu Kurul Başkanının dairelerin çalışmalarına katılmayacağını hükme bağlamıştır. Anayasanın bu hükmünün bir sonucu olarak maddede, aynı düzenlemeye yer verilmektedir. Buna ilave olarak, Anayasada herhangi bir sınırlama olmamasına rağmen, Kurulun bağımsızlığını ve özerk yapısını daha da güçlendirmek amacıyla Başkanın, disiplin işlemleriyle ilgili Genel Kurul toplantılarına da katılmaması öngörülmektedir. Bu hükümle, Venedik Komisyonu olarak tanınan Hukuk Yoluyla Demokrasi Komisyonu tarafından 2007 yılında hazırlanan Hâkimlerin Atanması Hakkında Rapor'un 33 üncü paragrafında yer alan "Yürütme erkinin temsilcilerinin Kurul içinde yer alması güvene dayalı endişeler yaratsa da bu uygulama yaygındır... Türkiye'de Adalet Bakanı ve Müsteşarı HSYK üyesidir. Bu durum tek başına, Venedik Komisyonu'na göre Kurul'un bağımsızlığını zayıflatmaz. Ancak Adalet Bakanı, Kurul'un başta disiplin konuları olmak üzere tüm toplantılarına katılmamalıdır." şeklindeki tavsiyenin karşılanması amaçlanmıştır.

Anayasada, Başkanın Genel Kurul toplantılarına katılmayacağına ilişkin herhangi bir sınırlama olmamasına rağmen bu konuda Tasarıyla getirilen ikinci bir sınırlama ise, 39 uncu maddede yer almaktadır. 39 uncu madde hükmüne göre Başkan, Kurulun seçimle gelen üyelerinin, disiplin suçu oluşturan eylemleri ile görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında işledikleri suçlar ve kişisel suçları hakkında yürütülecek soruşturma ve kovuşturmalarda yapılacak Genel Kurul toplantılarına da katılmayacak ve oy kullanamayacaktır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, Başkanın, yetkilerinden bir kısmını yazılı olarak Başkanvekiline devredebileceği hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasında, Başkanvekilinin seçimi düzenlenmektedir. Buna göre Başkanvekilinin Genel Kurul tarafından her halde üye tamsayısının salt çoğunluğuyla (yani en az oniki üye ile) ve gizli oyla, daire başkanları arasından seçileceği öngörülmektedir. Ayrıca bu fıkrafta, yokluğunda, yerine daire başkanlarından hangisinin vekâlet edeceğini Başkanvekilinin belirleyeceği hükme bağlanmaktadır.

Maddenin altıncı fıkrasında, Başkanvekilinin görev ve yetkileri sayılmaktadır. Buna göre Başkanvekilinin görev ve yetkileri, Başkanın katılmadığı Genel Kurul çalışmalarına başkanlık etmesi, Başkanın kendisine devrettiği yetkileri kullanması, hukukî veya fiilî nedenlerle dairelerin toplanmasına engel sayıda üye eksiği oluşursa diğer dairelerden üye görevlendirmesi şeklinde düzenlenmektedir.

MADDE 7- Maddeyle, Genel Kurulun oluşumu ve görevleri düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Genel Kurulun, Kurulun yirmiiki asıl üyesinden oluşacağı belirtilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında ise, Genel Kurulun görevleri sayılmaktadır. Maddede, Kurulla ilgili tüm atama ve seçim işlemlerinin Genel Kurul tarafından yapılması hükme bağlanmaktadır. Bunun tek istisnası, Anayasadaki düzenlemenin bir sonucu olarak, Genel Sekreterin atanmasıdır. Bu atama işleminde de Genel Kurul üç adayı belirleyerek Başkana teklif edecek, Başkan bu adaylardan birisini Genel Sekreter olarak atayacaktır. Dolayısıyla Başkanın bu yetkisi, “mutlak yetki” olmayıp, “bağlı yetki” niteliğindedir.

Genel Kurulun görev ve yetkileri incelendiğinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun en güçlü karar organının, Genel Kurul olduğu görülmektedir. Çünkü Genel Kurul; Kurulun tüm üyelerinden oluşmakta, Başkanvekili ve daire başkanlarını seçmekte, üyelerin hangi dairelerde çalışacaklarını belirlemekte, Genel Sekreterin atanması için Başkana üç aday teklif etmekte, Kurulda görev yapacakların seçim ve atama işlemlerini yerine getirmekte, dairelerce verilen kararlara karşı yapılan itirazları incelemekte, Kurul üyeleri hakkındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerini yürütmekte ve Yargıtay ve Danıştaya üye seçmektedir.

MADDE 8- Maddeyle, dairelerin oluşumu, daire başkanlarının seçimi ile görev ve yetkileri düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, her dairenin yedi üyeden oluşacağı ve seçildikleri kaynaklara göre üyelerin, daireler arasında nasıl dağılacağı belirlenmektedir. Bu dağılım yapılırken mümkün olduğunca, her kaynağın dairelerde dengeli bir şekilde temsil edilmesi hedeflenmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, üyelerin hangi dairede görev yapacaklarına, Genel Kurul tarafından seçimle karar verileceği düzenlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, ikinci fıkra uyarınca, üyelerin dairelere dağılımı tamamlandıktan sonra, daire başkanlarının seçimi düzenlenmektedir. Buna göre, bir dairenin başkanı, o dairenin üyeleri arasından seçilecektir. Ancak, fıkrada da açıkça belirtilmiş olduğu üzere, Adalet Bakanlığı Müsteşarı daire başkanı olarak seçilemeyecektir. Müsteşarın daire başkanı seçilememesinin doğal bir sonucu olarak Başkanvekili seçilmesi de mümkün olmayacaktır. Bu düzenleme de, Kurulun bağımsızlığı bakımından atılan önemli adımlardan birini teşkil etmektedir. Genel Kurulda, gizli oyla yapılacak seçimlerde, daire başkanı olabilmek için herhalde üye tamsayısının salt çoğunluğunun, başka bir ifadeyle en az oniki üyenin oyunu almak gerekecektir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, daire başkanına vekâlet hükmü düzenlenmektedir. Fıkrada, yokluğunda, yerine o daire üyelerinden hangisinin vekâlet edeceğinin daire başkanı tarafından belirleneceği hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasında, daire başkanının görevleri sayılmaktadır. Bu kapsamda, dairelerin gündeminin daire başkanı tarafından belirleneceği hükme bağlanmaktadır. Ancak bu görev ve yetki, 30 uncu maddenin dördüncü ve beşinci fıkrası ile birlikte değerlendirildiğinde, gündemin, daire başkanı tarafından düzenlenmesinden sonra, ivedi ve süreli işlerin ortaya çıkması durumunda, daire başkanı veya üyelerden birinin talebi üzerine, dairenin kararıyla değiştirilebilmesi öngörülmektedir.

MADDE 9- Maddeyle, dairelerin görevleri düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Birinci Dairenin görevleri sayılmaktadır. Hâkim ve savcılarla ilgili atama ve nakletme, geçici yetki verme, kadro dağıtma, müstemir yetkileri düzenleme, yıllık ve mazeret izinleri dışındaki her türlü izin verme, Türkiye Adalet Akademisi tarafından yapılan planlamaya ve alınan taleplere uygun olarak eğitim programlarına katılmaya ilişkin izin verme işlemlerini yapmak, meslek öncesi eğitimde staj mahkemelerini belirlemek ve nihayet Genel Kurul tarafından verilen diğer işleri yapmak Birinci Dairenin görevleri olarak düzenlenmektedir. Fıkroda, (a) bendinin (5) numaralı alt bendinde yıllık ve mazeret izinleri dışındaki her türlü izin verme Birinci Dairenin görevleri arasında sayıldıktan sonra (6) numaralı alt bentte Türkiye Adalet Akademisi tarafından yapılan planlamaya ve alınan taleplere uygun olarak eğitim programlarına katılmaya ilişkin izin verme de dairenin görevleri arasında belirtilmiştir. Bu şekildeki düzenleme tarzının sebebi, bilimsel, idari ve mali özerkliğe sahip Türkiye Adalet Akademisinin vereceği eğitimin programını kendisinin belirlemesi ve belirlediği eğitim programlarına katılmak isteyenlere ilişkin başvuruları da kendisinin toplaması; ancak, Akademisinin düzenleyeceği eğitim programlarına katılacak hakim ve savcılara izin verme yetkisinin Kurula ait olduğunun açıkça belirtilmesidir. Öte yandan, (6) numaralı alt bentte sayılanlar dışındaki eğitim programlarına katılma konusunda izin verme yetkisi de bu daireye ait olup, bu yetkinin kaynağını (5) numaralı alt bent oluşturmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, İkinci Dairenin görevleri hükme bağlanmaktadır. Bu bağlamda, hâkim ve savcı adaylarını mesleğe kabul etmek ve hâkimlik ve savcılık görevine tekrar atanma ile diğer hizmetlerden mesleğe atanma talepleri hakkında karar vermek, İkinci Dairenin görevleri arasında yer almaktadır. Ayrıca hâkim ve savcıların; her türlü yükselme ve birinci sınıfa ayırma işlemlerini yapmak; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemedikleri, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığı hususlarında yapılan soruşturma sonucu hakkında karar vermek; disiplin veya suç soruşturma ve kovuşturması nedeniyle geçici yetkiyle yer değiştirmesine veya görevden uzaklaştırılmasına karar vermek; meslekten çekilme, çekilmiş sayılma ve görevin sona ermesi hakkında karar vermek; diğer kurumların geçici görevlendirme ve nakil taleplerine ilişkin izin işlemlerini yürütmek ve Genel Kurul tarafından verilen diğer işleri yapmak da bu dairenin görevleri arasında düzenlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Üçüncü Dairenin görevleri sıralanmaktadır. Buna göre hâkim ve savcıların görevlerini; kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelere (hâkimler için idarî nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarına ilişkin denetleme işlemlerini Teftiş Kuruluna yaptırmak; hâkim ve savcılar hakkındaki ihbar ve şikâyetleri inceleyip gereğini yapmak; hâkim ve savcılarının görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını Kurul müfettişleri veya müfettiş yetkilerini haiz kıdemli hâkim veya savcı eliyle araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma izni işlemlerini yürütmek; ilgili kanunlarda verilen görevlerin yerine getirilmesi bakımından en yakın ağır ceza, bölge adliye ve bölge

idare mahkemesini belirlemek ve Genel Kurul tarafından verilen diğer işleri yapmak da Üçüncü Dairenin görevleri arasında görülmektedir.

Kurulun dairelerinin görevlerinin yukarıdaki şekilde belirlenmesi sonucunda hakimler ve savcılar hakkındaki araştırma, inceleme ve soruşturma işlemleri aşağıdaki şekilde gerçekleştirilecektir:

Hâkim ve savcılarının görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını Kurul müfettişleri veya müfettiş yetkilerini haiz kıdemli hâkim veya savcı eliyle araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma izni işlemlerini yürütme görevi Üçüncü Dairede olacaktır.

Bu kapsamda, ihbar ve şikâyetlerin Kurula intikal etmesi durumunda, bunlar öncelikle Üçüncü Daireye gönderilecek ve işleme tabi tutulacaktır.

Gelen ihbar ve şikâyet dilekçeleri incelenerek, isnat edilen eylemin kişisel suç veya görev suçu kapsamında kalıp kalmadığı değerlendirilecek; kişisel suç kapsamında kalan ihbar ve şikâyet dilekçeleri gereğinin takdir ve ifası için bu hususta görevli ve yetkili Cumhuriyet başsavcılığına gönderilecek, yapılan işlem sonucu ile ilgili evrak suretinin disiplin yönünden değerlendirilmek üzere Üçüncü Daireye gönderilmesi istenecektir. Gelen evrak üzerine disiplin yönünden soruşturma izni verilip verilmeyeceği değerlendirilecektir.

Eylemin görev suçu kapsamında kalması durumunda ise, Kurul Teftiş Kurulunun görev alanı dışında kalan ihbar ve şikâyetler Bakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığına gönderilecek; bunun dışında kalanlar Üçüncü Dairede değerlendirilerek gereğine tevessül edilecektir.

Hâkim ve savcılar hakkındaki, ihbar ve şikâyetlerin somut delillere dayanması durumunda, konu hakkında gerekli araştırma ve inceleme yapılabilmesi için Üçüncü Daire tarafından teklifte bulunularak Kurul Başkanından olur alınacaktır. Alınan olur üzerine Kurul müfettişi veya müfettiş yetkilerini haiz kıdemli hâkim veya savcı eliyle araştırma ve inceleme yapılacak; bu araştırma ve incelemenin sonucunda soruşturmaya geçilmesine gerek görülmemesi hâlinde, Üçüncü Daire tarafından soruşturma yapılmasına yer olmadığına dair karar verilecektir.

Yapılan araştırma ve inceleme sonucunda, soruşturmaya geçilmesinin gerekli görülmesi durumunda, Üçüncü Daire tarafından teklifte bulunularak Kurul Başkanından soruşturma yapılması için olur alınacaktır. Başkanın olur vermesi üzerine yapılan soruşturma sonucunda düzenlenen evrak, soruşturma sonucu hakkında karar verilmesi için doğrudan İkinci Daireye gönderilecektir.

İhbar ve şikâyet konusunun araştırma ve inceleme yapılmasını gerektirmeden doğrudan soruşturma oluru alınmasını gerektirecek nitelikte olması durumunda da, araştırma ve inceleme yapılmaksızın aynı usulle alınan soruşturma oluru üzerine yapılan soruşturma sonucunda düzenlenen evrak, soruşturma sonucu hakkında karar verilmesi için doğrudan İkinci Daireye gönderilecektir.

Başkanın olur vermesi üzerine yapılan soruşturma sonucunda düzenlenen evrakın soruşturmayı yapanlarca doğrudan kendisine intikal ettirilmesi üzerine İkinci Daire tarafından;

a) Soruşturma konusu eylem, disiplin veya cezaî yönden kovuşturmayı gerektirir nitelikte görülmez ise soruşturma evrakı işleminden kaldırılacak,

b) Soruşturma konusu eylem, hem disiplin hem de cezaî yönden kovuşturmayı gerektirir nitelikte görülürse, kovuşturma izni verilerek evrakın aslı cezaî yönden kovuşturma işlemleri için ilgili Cumhuriyet başsavcılığına gönderilecek; evrakın bir sureti alınarak bunun üzerinden disiplin işlemleri yapılacaktır. Disiplin yönünden de, hâkim veya savcının son savunması istenecek ve disiplin cezası uygulanmasına veya disiplin cezası verilmesine yer olmadığına karar verilmek suretiyle disiplin dosyası sonuçlandırılacak,

c) Soruşturma konusu eylem, sadece disiplin yönünden kovuşturmayı gerektirir nitelikte görülür ise, hakim veya savcının savunması istenecek ve disiplin yönünden nihai karar verilecektir.

MADDE 10- Maddeyle, Kurulun hizmet birimlerinden olan Genel Sekreterliğin oluşumu ve görevleri düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Genel Sekreterliğin hangi amaçla kurulduğu açıkça vurgulanmaktadır. Buna göre Genel Sekreterlik, Kurulun, sekreteryaya, idarî ve malî işleriyle ilgili hizmetlerini yerine getirmek üzere kurulmaktadır. Genel Sekreterlik, Genel Sekreter, dört Genel Sekreter yardımcısı ve yeteri kadar tetkik hâkimi ile bürolardan oluşmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, Genel Sekreterliğin görevleri hükme bağlanmaktadır. Bu kapsamda Kurulun büro işlemlerinin yerine getirilmesi, hâkim ve savcılarının izin ve emeklilik işlemlerinin yürütülmesi ile sicilleri ve şahsi dosyalarının tutulması Genel Sekreterliğin görevleri arasında sayılmaktadır. Genel Sekreterliğin önemli bir görevi de, Kurulun görev alanıyla ilgili hususlarda Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sisteminin (UYAP) kullanılmasını sağlamaktır.

MADDE 11- Maddeyle, Genel Sekreter ve Genel Sekreter yardımcılarının atanması ile görev ve yetkileri düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Genel Sekreterin atanma esas ve usulleri belirlenmektedir. Buna göre önce, Genel Sekreter adaylarının belirlenmesi amacıyla Genel Kurul tarafından seçim yapılması ve bu seçime Başkanın katılmaması öngörülmektedir. Seçimde her bir Kurul üyesinin en fazla üç adaya oy verebilmesi hüküm altına alınmakta ve en çok oyu alan üç adayın teklif edilmiş sayılacağı kabul edilmektedir. Genel Kurulun kararlarını salt çoğunlukla alacak olması nedeniyle, belirlenecek olan Genel Sekreter adayları, uzlaşma ile seçilmiş olacaktır. Yine adayların birinci sınıf hâkim ve savcılardan olmaları ve muvafakatlerinin bulunması da şart koşulmaktadır. Bu şekilde seçilen üç aday arasından Başkan tarafından atama yapılacaktır. Bu sayede Genel Sekreterin, hem Kurulla hem de Başkanla uyumlu bir şekilde çalışması amaçlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, Genel Sekreterin, görevini yürütürken göz önünde bulundurması gereken ilkeler düzenlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Genel Sekretere, yokluğunda, kendisinin belirleyeceği Genel Sekreter yardımcılardan birisinin vekâlet edeceği hükme bağlanmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, Genel Sekreter yardımcılarının atanma şekil ve şartları düzenlenmektedir. Fıkraya göre, Genel Sekreter yardımcılarının, birinci sınıfa ayrılmış hâkim ve savcılar arasından, muvafakatleri alınarak, Genel Sekreterin teklifi üzerine, Genel Kurul tarafından atanması öngörülmektedir.

Maddenin beşinci fıkrasında ise, Genel Sekreter yardımcılarının çalışma ilkeleri düzenlenmektedir.

MADDE 12- Maddeyle, Kurulda çalışacak tetkik hâkimlerinin atanması ve çalışma esasları düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, tetkik hâkimlerinin Genel Sekreterliğe bağlı olarak Kurul adına çalışacakları belirtilmekte ve iş hacmine göre Kurulda yeteri kadar tetkik hâkiminin bulunacağı hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, tetkik hâkimlerinin atanma esas ve usulü düzenlenmektedir. Kurulda geçici veya sürekli çalıştırılmak için, Genel Sekreterin teklifi üzerine, hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az beş yıl görev yapmış ve üstün başarısı ile Kurul hizmetlerinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından muvafakatleri alınarak, Genel Kurul tarafından, tetkik hâkimi atanması düzenlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında ise, tetkik hâkimlerinin bakacakları işlerin, ilgisine göre Başkan, daire başkanı ya da Genel Sekreter tarafından havale edilmesi öngörülmektedir.

MADDE 13- Maddeyle, Kurulda oluşturulacak bürolar ile idari görevlerde çalışacak personele ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurulun, Kanunda belirtilen görevlerini yerine getirmek amacıyla, Genel Sekreterliğe bağlı yeteri kadar büro oluşturulacağı hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, büroların görev ve yetkileriyle diğer hususların Kurulca çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında ise, Kurulda çalışacak olan idari personelin atanması hükme bağlanmakta ve bunlar hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun uygulanması öngörülmektedir. İdari personelin, naklen veya memuriyet sınavını kazananlar arasından, Genel Sekreterin teklifiyle Başkanvekili tarafından atanması ve bunların çalışma usul ve esaslarının yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmektedir.

MADDE 14- Maddeyle, Kurulun hizmet birimlerinden olan Teftiş Kurulunun oluşumu ve görevleri düzenlenmektedir.

Teftiş Kurulunun mevcut yapısıyla ilgili dile getirilen önemli eleştirilerden biri, Teftiş Kurulunun Adalet Bakanına bağlı olarak görev yapmasıydı. Bu durumun yargı bağımsızlığını ve hâkimlik teminatını zedelediği iddia edilmekteydi. Anayasa değişikliğiyle Kurula bağlı Teftiş Kurulu kurulması hüküm altına alınmış olduğundan, maddeyle, bu değişikliğe uyum sağlanmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasında, Teftiş Kurulunun, Teftiş Kurulu Başkanı, iki başkan yardımcısı ile yeteri kadar Kurul müfettişi ve bürolardan oluşması öngörülmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, Teftiş Kurulunun, Üçüncü Daire Başkanının gözetiminde ve Kurul adına görev yapması hüküm altına alınmaktadır. Böylece mevcut yapıda Adalet Bakanına bağlı olan ve Bakan adına görev yapan Teftiş Kurulu, getirilen yapıda Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna bağlı ve Kurul adına görev yapacak şekilde düzenlenmektedir. 9 uncu maddenin üçüncü fıkrasıyla, hâkim ve savcılarla ilgili denetim ile araştırma, inceleme ve soruşturma izni işlemlerini yürütmek görev ve yetkisi, Kurulun Üçüncü Dairesine verilmektedir. Sayılan iş ve işlemlerin Teftiş Kurulu tarafından yapılacağı nazara alındığında, Teftiş Kurulunun, Üçüncü Daire Başkanının gözetiminde çalışacağı ancak tüm Kurul adına görev yapacağı hükme bağlanmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Kurul müfettişlerinin, görevlerini yerine getirirken Teftiş Kurulu Başkanına, Teftiş Kurulu Başkanının ise Kurula karşı sorumlu olduğu hükme bağlanmaktadır. Bu hükümle, Kurul müfettişlerinin bağımsız ve her türlü etkiden uzak bir şekilde çalışmaları amaçlanmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, Teftiş Kurulunun görev ve yetkileri düzenlenmektedir. Teftiş Kurulunun en önemli görevi, adli ve idari yargı hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma işlemlerini yerine getirmektir. Yapılan denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma raporlarının Kurulun ilgili dairelerine; hâkim ve savcılar hakkında düzenlenen hal kağıtlarının Genel Sekreterliğe ve denetlenen birimlere yönelik yapılan önerilerin ise ilgili mercilere gönderilmesi de Teftiş Kurulunun görevleri arasında sayılmaktadır. Teftiş Kurulunun ayrıca, görev alanına giren konularda, uygulamada ortaya çıkan mevzuat yetersizliği ve aksaklıklar ile ilgili hususlarda gerekli inceleme ve araştırmaları yaparak alınması gerekli kanunî ve idarî tedbirler konusunda Kurula teklifte bulunmak ve kanun, tüzük ve yönetmeliklerde gösterilen veya Kurul tarafından verilen benzeri görevleri yapmak şeklindeki diğer görevleri de hükme bağlanmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasında ise, Teftiş Kurulu ve Kurul müfettişlerinin çalışma yöntemleri ile denetim, araştırma, inceleme ve soruşturmaların yapılmasına ilişkin usul ve esasların yönetmelikle düzenleneceği öngörülmektedir.

MADDE 15- Maddeyle, Teftiş Kurulunda görev yapacak olanların atanma usulleri düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Teftiş Kurulunda görev yapacak olan, Başkan, Başkan yardımcıları, başmüfettiş ve müfettişlerin muvafakatleri alınarak Genel Kurul tarafından atanması öngörülmektedir. Müfettişlerin yapacağı görevlerin yargı bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı ilkeleri ile doğrudan ilişkisi göz önüne alınarak, Teftiş Kuruluna yapılacak atamalarla ilgili tüm yetki, Genel Kurula verilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında ise, Kurul müfettişliğinden adalet müfettişliğine, adalet müfettişliğinden Kurul müfettişliğine, ilgililerin muvafakatleri alınmak suretiyle atama yapılabileceği hükme bağlanmaktadır. Bu şekilde bir atama yapıldığında önceki teftiş kurulunda geçen sürenin, yeni atanılan teftiş kurulunda geçmiş sayılacağı da belirtilmektedir.

MADDE 16- Maddeyle, Teftiş Kurulu Başkan ve Başkan yardımcılarının görev ve yetkileri düzenlenmektedir.

MADDE 17- Maddeyle, Kurul müfettişlerinin görev ve yetkileri düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurul müfettişlerinin hâkim ve savcılarla ilgili denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma işlemlerini yerine getirecekleri hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, Kurul müfettişlerinin, görevlerini ifa ederken sahip olduğu yetkiler düzenlenmektedir. Bu kapsamda, Kurul müfettişlerinin yapacakları denetim, araştırma, inceleme ve soruşturmalarda, lüzum gördükleri kimseleri yeminle dinleyebilecekleri, gerektiğinde istinabe yoluna başvurabilecekleri, sübut delilleri ile gereken bilgileri kamu kurum, kurul ve kuruluşlarından doğrudan toplayabilecekleri hükme bağlanmaktadır. Öte yandan, Kurul müfettişlerinin yapacakları araştırma, inceleme ve soruşturmalarda bu Kanunda verilen yetkilere ilave olarak Ceza Muhakemesi Kanununa göre

işlem yapabilecekleri ve kanunlarda kendilerine ve Cumhuriyet savcısına soruşturmanın yürütülmesiyle ilgili tanınan tüm yetkileri kullanabilecekleri öngörülmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Kurul müfettişlerince yapılacak denetim, inceleme ve soruşturmalarda ilgili kişi ve kuruluşların istenecek her türlü bilgi ve belgeyi vermekle yükümlü oldukları hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, Kurul müfettişlerinin yetkilerinin sınırı düzenlenmektedir. Fıkra Kurul müfettişlerinin mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre görev yaptıkları vurgulanarak denetimlerde, yargı yetkisine ve yargısal takdire giren konulara karışamayacakları, tavsiye ve telkinde bulunamayacakları hükme bağlanmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasında, Kurul müfettişlerinin denetimini yaptıkları birimlerde tespit ettikleri aksaklıklar hususunda, önerilerde bulunacakları ve görev alanlarıyla ilgili olarak, denetimleri sırasında inceledikleri belgelere ve gözlemlerine dayanarak yeterli kanaat sahibi oldukları hâkim ve savcılar hakkında, hâl kağıdı düzenleyecekleri hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 18- Maddeyle, Kurul üyelerinin seçimine ilişkin genel esaslar düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurul üyelerinin seçimi, bu üyelerin hangi kaynaklardan, hangi sayıda ve kimler tarafından seçileceği ile Kurul üyelerinin görev süresi hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, süresi biten Kurul üyelerinin yeniden seçilebileceği ve bu üyelerin görev yaptıkları dönemin sonunda yapılacak yeni Kurul üyeliği seçimlerinde oy kullanabilecekleri düzenlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında ise, Kurul üyelerinin seçim sürecinin başlatılması amacıyla, Kurula üye seçmek üzere, durumun bildirilmesi gerekli merciler gösterilmektedir.

MADDE 19- Maddeyle, Kurul üyeliği seçimlerinin zamanı ve esasları düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurul üyeliği seçimlerinin dört yılda bir ve üyelerin görev süresinin dolmasından önceki altmış gün içinde yapılacağı hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, yapılacak Kurul üyeliği seçimlerinde, seçmenlerin, seçilecek asıl ve yedek Kurul üyesi sayısınca aday için oy kullanabileceği, asıl ve yedek üyelerin toplamından fazla aday için oy verilmesi durumunda, bu oy pusulasının geçersiz sayılacağı belirlenmektedir. Bu şekilde yapılan seçimlerde en fazla oy alan adayların sırasıyla asıl ve yedek üye seçilmiş sayılacağı hükme bağlanmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında ise, Kurul üyeliği seçimlerinin her dönem için bir defada ve gizli oyla, serbest, eşit, tek dereceli, açık sayım ve döküm esaslarına göre yapılacağı ve oyların eşitliği halinde adaylar arasında kura çekilerek seçilen üyenin belirleneceği hükme bağlanmaktadır.

MADDE 20- Maddeyle, Yargıtay, Danıştay ve Türkiye Adalet Akademisinin Kurula üye seçimine ilişkin hükümler düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Yargıtay, Danıştay ve Türkiye Adalet Akademisinin Kurula üye seçimine ilişkin seçim sürecinin, üyelerin görev sürelerinin dolmasından altmış gün önce başlatılacağı ve adaylık için başvuru tarihlerinin ilan edileceği hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, Yargıtay, Danıştay ve Türkiye Adalet Akademisinden Kurul üyeliğine aday olanların, ilan tarihinden itibaren on gün içinde, ilgili başkanlıklara başvurması öngörülmektedir. İlgili başkanlıklarca, başvuruların bittiği tarihten itibaren beş gün içinde, kesin aday listelerinin ilan edilmesi hükme bağlanmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında ise, kesin aday listelerinin ilanından itibaren otuz gün içinde Yargıtay, Danıştay ve Türkiye Adalet Akademisi genel kurullarında, Kurul üyeliği seçimlerinin yapılması öngörülmektedir.

MADDE 21- Maddeyle, adli ve idari yargı hâkim ve savcılarının Kurula üye seçimlerinde, seçme ve seçilme hakları düzenlenmektedir.

Buna göre, adli ve idari yargıda görev yapan tüm hâkim ve savcıların oy kullanma hakkının olduğu, seçimlerin adli yargı ve idari yargı bakımından ayrı ayrı yapılacağı ve adli yargı hâkim ve savcılarının, adli yargı hâkim ve savcıları arasından; idari yargı hâkim ve savcılarının ise idari yargı hâkim ve savcıları arasından aday olanlara oy verebileceği hükme bağlanmaktadır. Maddede geçen hâkim ve savcı kavramından ne anlaşılması gerektiği hususunda tanımlara ilişkin 2 nci madde hükmü dikkate alınacaktır. Söz konusu tanım uyarınca, hâkim ve savcı kavramından 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan hâkim ve savcı ile geçici yetki veya herhangi bir görevlendirmeye başka bir kurum veya kuruluşta görev yapan hakim ve savcı anlaşılacaktır.

Öte yandan maddeyle, seçilme hakkı da düzenlenmekte, hâkim ve savcılardan hangi koşulları taşıyanların Kurul üyeliğine aday olabileceği hükme bağlanmaktadır.

MADDE 22- Maddeyle, adli ve idari yargı hâkim ve savcılarının Kurula üye seçimlerinde, seçimlerin yönetim ve denetimi düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, bu seçimlerin, Yüksek Seçim Kurulunun yönetim ve denetimi altında yapılacağı hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, adli yargı hâkim ve savcılarının Kurula üye seçiminde, seçim işlemlerinin, her ilde, o ilin il seçim kurulunun yönetim ve denetimi altında yürütüleceği ve bu seçimlerde o ilde ve o ilin ilçelerinde görev yapan hâkim ve savcıların oy kullanacağı düzenlenmektedir. Bu düzenlemede, adli yargı için bağlı olunan ağır ceza veya başsavcılık değil, mülki idare sistemi esas alınmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, idari yargı hâkim ve savcılarının Kurula üye seçiminde, seçim işlemlerinin bölge idare mahkemelerinin bulunduğu illerde, o ilin il seçim kurulunun yönetim ve denetimi altında yürütüleceği ve o bölge idare mahkemesinde ve yargı çevresinde görev yapan hâkim ve savcıların oy kullanabileceği öngörülmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, sandıkların kurulacağı yer ile buna karar verecek merci gösterilmektedir.

Maddenin beşinci fıkrasında, bu seçimlerin, siyasetin etkisinden uzak bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun, il seçim kurullarının oluşumunda siyasi partilerin temsilci bulundurmasına ilişkin 17 nci maddesi hükmünün uygulanmayacağı vurgulanmaktadır.

Maddenin altıncı fıkrasında, sandık kurullarının oluşumu ile bunların işlem, tedbir ve kararlarına karşı yapılan şikâyet ve itirazların il seçim kurulunca karara bağlanacağı düzenlenmektedir.

Maddenin yedinci fıkrasında, oy pusulalarının düzenlenmesi ve basımına ilişkin hususlar hükme bağlanmaktadır.

Maddenin sekizinci fıkrasında, bu seçimlerde, şeffaflığın sağlanması amacıyla, il seçim ve sandık kurulunda oyların sayım, döküm ve seçim tutanaklarının birleştirilmesi çalışmalarına, isteyen her hâkim ve savcının müşahit olarak katılabilmesine imkân tanınmaktadır.

Maddenin dokuzuncu fıkrasında ise, seçimlerde, 298 sayılı Kanunun, bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanacağı belirtilmektedir.

MADDE 23- Adli ve idari yargı hâkim ve savcılarının Kurula üye seçimlerinde, seçmen listelerinin belirlenmesini düzenleyen maddeyle, seçmen listelerinin belirlenmesine ilişkin takvim ile seçmenlerin oy kullanacakları yerlere ilişkin ayrıntılı hükümler düzenlenmektedir.

MADDE 24- Maddeyle adli ve idari yargı hâkim ve savcılarının Kurula üye seçimlerinde, başvuru ve aday listelerinin belirlenmesi ve seçimlerin yapılacağı zamana ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

MADDE 25- Maddeyle, adli ve idari yargı hâkim ve savcılarının Kurula üye seçimlerinde propaganda yasağı düzenlenmektedir.

5982 sayılı Kanunla Anayasaya eklenen geçici 19 uncu maddedeki propaganda yasağına ilişkin hükmün aynen alınması suretiyle düzenlenen maddede, Kurul üye adaylarının propaganda yapamayacakları hükme bağlanmaktadır. Ancak, adayların, kendilerini meslektaşlarına tanıtabilmeleri için Yüksek Seçim Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde, özgeçmişlerini, bu iş için tahsis edilmiş bir internet sitesinde yayımlayabilmelerine imkân tanınmaktadır.

MADDE 26- Maddeyle, adli ve idari yargı hâkim ve savcılarının Kurula üye seçimlerinde adaylıktan çekilme veya seçilme yeterliliğinin kaybedilmesi halinde yapılacak işlemler düzenlenmektedir.

Madde hükmü uyarınca, kesin aday listesinin ilanından sonra, seçim sonuçlarının kesinleşmesine kadar geçen süre içinde, adaylıktan çekilme veya seçilme yeterliliklerinin kaybedilmesi, listede değişiklik yapılmasını gerektirmeyecek; ancak, bu husus Yüksek Seçim Kurulunun internet sitesinde duyurulacaktır.

MADDE 27- Maddeyle, Kurul üyeliğinde boşalma olması halinde yapılacak seçime ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir.

Yirmiiki asıl ve oniki yedek üyeden oluşan Kurulda, Cumhurbaşkanı tarafından seçilen üyelerin yedeğinin bulunmaması; Kurulun seçimle gelen diğer asıl üyelerinin ise

yedeğinin bulunması ve yedeği bulunan üyeliklerin herhangi bir sebeple boşalması halinde yedek üyenin göreve başlayarak kalan süreyi tamamlaması esası benimsendiğinden;

Maddenin birinci fıkrasında, Kurul üyeliklerinin ölüm, emeklilik, istifa gibi nedenlerle boşalması hâlinde; Cumhurbaşkanı tarafından seçilen üyelikler için, boşalmayı takip eden altmış gün içinde yeni üyelerin seçiminin yapılması; diğer üyeliklerin boşalması durumunda ise yedek üyelerin sırasıyla göreve başlaması öngörülmektedir. Öte yandan, fıkra, bu şekilde göreve başlayanların, yerine geldiği asıl üyenin kalan süresini tamamlaması öngörülmekte ve böylece Kurulun olağanüstü nedenler dışında dört yıl boyunca seçim ortamından uzak tutulması amaçlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında ise, Genel Kurulun toplantı yeter sayısını oluşturamayacak şekilde üyeliklerde boşalma olması hâlinde, boşalan asıl ve yedek üyelikler için altmış gün içinde yeniden seçim yapılması hükme bağlanmaktadır. Bu seçim sonunda, seçilen üyelerin, yerine seçildikleri üyelerin kalan sürelerini tamamlayacakları öngörülmektedir.

MADDE 28- Maddede, Kurul asıl ve yedek üyelerinin, hangi hallerde görevlerinin sona ereceğine ilişkin düzenlemelere yer verilmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Başkan dışındaki Kurul üyeleri ile yedek üyelerin üyeliklerinin, Hâkimler ve Savcılar Kanununa göre hâkimlik ve savcılık mesleğinden çıkarılmayı gerektiren bir suçtan dolayı kesin hüküm giyilmesi, çekilme, altmışbeş yaşın doldurulması hallerinde kendiliğinden sona ereceği hükme bağlanmaktadır. Kurul üyesi olabilme şartlarından herhangi birini taşımadığının sonradan anlaşılması veya Kurul üyeliği sırasında bu şartlardan herhangi birinin kaybedilmesi halinde ise, Genel Kurulun üye tamsayısının salt çoğunluğunun, bu durumu tespit eden kararıyla, üyeliğin sona ereceği düzenlenmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, Kurulun seçimle gelen üyelerinin, görevin yerine getirilemeyeceğinin sağlık kurulu raporuyla kesin olarak anlaşılması veya göreve izinsiz, mazeretsiz ve kesintisiz olarak onbeş gün veya bir yılda toplam otuz gün süre ile devam edilmemesi hallerinde, Genel Kurulun, üye tamsayısının salt çoğunluğunun kararıyla, Kurul üyeliğine son verileceği hüküm altına alınmaktadır. Bu düzenleme, Kurulun seçimle gelen üyelerine özgü olduğundan 2 nci maddede yapılan tanım çerçevesinde bu hüküm Adalet Bakanı ile Müsteşarı hakkında uygulanmayacaktır.

Maddenin birinci ve ikinci fıkraları uyarınca Genel Kurulun vereceği kararlarda her halde üye tamsayısının salt çoğunluğu aranacaktır. Başka bir ifadeyle, birinci toplantıda üye tamsayısının salt çoğunluğunun sağlanamaması sebebiyle yapılacak olan bir sonraki toplantıda da, üye tamsayısının salt çoğunluğu aranacaktır ve 29 uncu maddenin dördüncü fıkrasındaki genel hüküm burada uygulanmayacaktır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Kurul üyeliği sona erenlerin eski görevlerine dönmesine ilişkin hususlar hükme bağlanmaktadır. Buna göre Kurul üyeliğine;

a) Yüksek mahkeme üyeliğinden seçilenlerden Kurul üyeliği sona erenler, herhangi bir işleme gerek olmaksızın ve boş kadro şartı aranmaksızın, geldikleri yüksek mahkeme üyeliği görevine geri döneceklerdir.

b) Adli ve idari yargı hâkim ve savcılığında seçilenlerden; sürenin tamamlanmasından önce Kurul üyeliği sona erenler, mevcut Genel Kurul; sürenin tamamlanması nedeniyle Kurul üyeliği sona erenler ise, kendilerinden sonra oluşacak Genel Kurul tarafından, müktesepeleri dikkate alınarak, tercih ettikleri üç ayrı ilden birinde uygun görülecek bir göreve atanacaklardır. Adli ve idari yargı hâkim ve savcılığında seçilip de,

üyelik süresi sona erenlerin, üyesi oldukları Kurul tarafından değil, kendilerinden sonra oluşacak Kurul tarafından atanmaları benimsenerek, önceki görevlerine geri dönüşlerinde teminat sağlanmakta ve bu atamaların objektif ilkeler çerçevesinde yapılması amaçlanmaktadır.

c) Diğer kamu görevlerinden seçilenlerden, Kurul üyeliği sona erenler, başvuruları üzerine, yetkili kurumları tarafından önceki görevlerine veya kazanılmış hak aylık derecelerindeki başka bir göreve atanacaklardır.

Bu sayede, Kurulun seçimle gelen üyelerine, Kurul üyeliğinden ayrılmalarından sonra, müktesepi korunmak suretiyle önceki görevlerine geri dönmeleri konusunda güvence sağlanmaktadır.

Diğer taraftan, Kurul üyeliğine, adli ve idarî yargı hâkim ve savcılığı ile diğer kamu görevlerinden gelenlerin, görev süreleri sonunda yapılacak bu atamalarının, Kurul üyeliğinin sona erdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yapılması ve atama işlemi yapılmaya kadar ilgililerin izinli sayılması ve Kurul üyeliği özlük haklarından yararlanmaya devam etmeleri öngörülmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasında ise, 34 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca kadro ve eski görevleriyle ilişkileri kesilen Kurulun seçimle gelen üyelerinin, Kurulda geçirdikleri sürelerin, tabi oldukları kanun hükümlerine göre hizmetlerinde değerlendirilmesi öngörülmektedir. Örneğin, bir yüksek mahkeme üyesinin, yüksek mahkemede belirli görevlere seçilebilmesi için gereken asgari çalışma süresinin hesabında, Kurul üyeliğinde geçirilen süre de dikkate alınacaktır. Yine, bir doçentin, profesör olmak için üniversitede geçirmesi gereken sürenin hesabında, Kurul üyeliğinde geçirdiği süre de göz önünde bulundurulacaktır.

MADDE 29- Maddeyle, Genel Kurulun toplantı ve karar yeter sayılarına ilişkin hükümler düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Genel Kurulun, her yılın Ocak ayında Başkanın daveti üzerine toplanarak, toplantı günlerini tespit edeceği belirlenmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, Genel Kurulun olağanüstü toplantıya çağırılmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Genel Kurulun toplantı yeter sayısı belirlenmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasında Genel Kurulun karar yeter sayısı düzenlenmektedir. Buna göre, Genel Kurulun, üye tamsayısının salt çoğunluğu olan oniki üyenin oyuyla karar alması öngörülmektedir. Birinci toplantıda salt çoğunluğun sağlanamaması halinde, işlerin sürüncemede kalmaması ve Kurul çalışmalarının aksamaması için aynı konunun yeniden ele alınacağı bir sonraki toplantıda, yine en az onbeş üyenin bulunması gerekecek; ancak, bu toplantıda katılanların salt çoğunluğuyla karar alınabilecektir.

Örneğin, Genel Kurul ilk toplantıda 17 üye ile toplanmış ve yapılan oylamada 11 oy, talebin kabulü yönünde, 8 oy ise talebin reddi yönünde çıkmışsa, üye tam sayısının salt çoğunluğu 12 olduğundan, Genel Kurul karar alamamış olacak ve konu ikinci toplantıda görüşülecektir. İkinci toplantıda yine 17 üye ile Genel Kurul toplanmış ve 11 oy talebin kabulü ve 8 oy da talebin reddi yönünde çıkmışsa, bu halde katılanların salt çoğunluğu yani 9 ve üzeri bir oy sağlanmış olduğundan, Genel Kurul, talebin kabulü yönünde karar vermiş olacaktır.

Belirtmek gerekir ki, fıkrada yer alan “kanunda hüküm bulunan haller hariç olmak üzere” ibaresiyle, Genel Kurulun mutlaka üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar alabileceği hususlar ayrıktutulmak istenmektedir. Ayrıktutulmak istenen haller, Tasarıda her halde salt çoğunluğun aranacağı belirtilmek suretiyle hükme bağlanmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasında, Genel Kurulun toplantı gündeminin, Başkan tarafından işin önemine, ivedi veya süreli oluşuna göre belirleneceği, gündemin, toplantının yapılacağı gün ve saati, Kurulda görüşülecek işleri ve sırasını göstereceği düzenlenmektedir. Fıkrada, ayrıca, tamamlanmayan gündem maddelerinin bir sonraki gündemde öncelikle görüşüleceği hükme bağlanmaktadır.

Maddenin altıncı fıkrasında, Genel Kurul toplantılarının gündeminde değişiklik yapılmasına ilişkin usul ve esaslar hükme bağlanmaktadır.

MADDE 30- Maddeyle, dairelerin toplanmasına ve karar almasına ilişkin esaslar düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, dairelerin, daire başkanının daveti üzerine, her yılın Ocak ayında toplanarak, yıllık olağan toplantı günlerini tespit etmesi hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, daire başkanı ile üyelerin, daireyi olağanüstü toplantıya çağırabilme yetkisi ile bu yetkinin şartları belirlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, dairelerin toplantı ve karar yeter sayısı belirtilmektedir. Buna göre daireler en az beş üyeye toplanacak ve üye tamsayısının salt çoğunluğu olan dört üyenin oyuyla karar verebilecektir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, dairelerin toplantı gündeminin, daire başkanı tarafından düzenleneceği ve gündemin hangi bilgileri içereceği düzenlenmektedir. Ayrıca bir toplantıda tamamlanmayan gündem maddelerinin bir sonraki gündemde öncelikle görüşüleceği belirlenmektedir.

Maddenin beşinci fıkrasında ise, daire toplantılarının gündeminde değişiklik yapılmasına ilişkin usul ve esaslar hükme bağlanmaktadır.

MADDE 31- Maddeyle, Genel Kurul ve dairelerde, oylamanın yapılmasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Genel Kurulda ve dairelerde görüşmeler tamamlandıktan sonra oylamaya geçileceği ve aksine hüküm bulunmayan veya karar alınmayan durumlarda oylamaların açık yapılacağı hüküm altına alınmaktadır. Kanunda açıkça yazılı haller ile Genel Kurulun ya da dairenin aksine karar alması durumunda oylama gizli de yapılabilecektir.

Maddenin ikinci fıkrasında, Genel Kurulun seçim işlerinde oylamaların gizli yapılacağı belirtilmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, toplantılarda önce usule ilişkin hususların oylanacağı, usul konusunda azınlıkta kalanların esas hakkında oylamaya katılmak zorunda oldukları, oylama sırasında Kurul veya daire başkanının, yaş itibarıyla en genç üyeden başlayarak oyları toplayacağı ve en sonunda kendi oylarını beyan edecekleri belirtilmekte ve oyların, kabul veya ret şeklinde kullanılacağı, çekimser oyun ise ret sayılacağı vurgulanmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, oyların dağılması hâlinde ilgilinin en fazla aleyhinde olan oyun, çoğunluk meydana gelinceye kadar kendisine en yakın olan oya ilave edileceği hükme bağlanmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasında, oylarda eşitlik olması hâlinde konunun bir sonraki gündemde görüşülerek yeniden oylanması ve bu halde de eşitliğin bozulmaması durumunda, sürecin daha fazla uzamaması için başkanın kullandığı oy yönünde karar alınmış sayılması düzenlenmektedir.

Maddenin altıncı fıkrasında ise, oylamanın sonucunun başkan tarafından tespit edilmesi ve açıklanması hükme bağlanmaktadır.

MADDE 32- Maddeyle, Kurul kararlarının niteliği ve tutanaklar düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurul ve dairelerin, tesis ettikleri işlemleri bir kararla tespit edecekleri, ayrıca Kurul ve dairede görüşülen işlerin tutanağa bağlanacağı belirtilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, Genel Kurul veya dairelerin kararlarında bulunması gereken unsurlar düzenlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, gerekçeli kararların, karar tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde yazılacağı hükme bağlanmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, Kurul ve dairelerin kararlarının, kişisel verilerin korunması kaydıyla Kurulun internet sitesinde yayımlanacağı hükme bağlanmaktadır. Bu sayede Kurulun eşitlik, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerine göre karar alması amaçlanmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasında, Genel Kurul ve dairelerin kararlarının hangi hallerde, kimlere tebliğ edileceği düzenlenmektedir.

Maddenin altıncı fıkrasında ise, hâkim ve savcılara, savunmaları alınmış olmadıkça, haklarındaki şikâyet ve ihbar üzerine verilen kararların tebliğ edilmeyeceği hükme bağlanmaktadır.

MADDE 33- Maddeyle, Genel Kurul ve daire kararlarına karşı kanun yolları düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Genel Kurulun ilk defa tesis etmiş olduğu kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde Başkan veya ilgililer tarafından verilen kararın, yeniden incelenmesinin istenebilmesi hükme bağlanmaktadır. Bu talep üzerine Genel Kurul tarafından verilen kararlar kesin olacaktır.

Maddenin ikinci fıkrasında, birinci fıkra hükmüne paralel olarak, dairelerin kararlarına karşı da, Başkan veya ilgililerin, tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde yeniden inceleme talebinde bulunabilecekleri hükme bağlanmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, savunma hakkını güvence altına almak amacıyla, dairelerin yeniden inceleme talebi üzerine verdiği kararlara karşı, Başkan veya ilgililerin tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde, Genel Kurula itiraz edebilmeleri ve itiraz üzerine verilen kararların kesin olduğu hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, disipline ilişkin kararlara karşı şikâyetçilere de yeniden inceleme ve itiraz hakkı tanınmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasında, Genel Kurulun veya dairelerin meslekten çıkarma cezasına ilişkin kararları aleyhine yargı yoluna başvurulabilmesi hükme bağlanmaktadır. Ayrıca fıkroda Kurulun meslekten çıkarma kararlarına karşı açılan iptal davalarının ilk derece

mahkemesi olarak Danıştayda görüleceği ve bu davaların Danıştay tarafından acele işlerden sayılacağı belirtilmektedir.

Burada belirtmek gerekir ki, Genel Kurulun veya dairelerin meslekten çıkarma cezaları hariç olmak üzere, kararlarına karşı yargı yoluna gidilmesi mümkün değildir. Ancak, Kurulun Başkanı olan Adalet Bakanının, tek başına yaptığı işlemlere ve aldığı kararlara karşı, idare hukukunun genel ilkelerine göre, yargı yoluna gidilebileceğinde herhangi bir tereddüt bulunmamaktadır. Bu itibarla, ilgili dairenin teklifi üzerine, Kurulun Başkanı olan Adalet Bakanının, hâkim ve savcılar hakkında, denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma işlemlerine “olur” vermesi ya da vermemesi kararına karşı ilgililerin yargı yoluna başvurusu mümkün olacaktır.

MADDE 34- Maddeyle, Kurul üyelerinin hukuki durumları ve özlük hakları düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurulun seçimle gelen üyelerinin Yargıtay daire başkanı için ilgili mevzuatında öngörülen tüm malî ve sosyal haklar ile emeklilik haklarından aynen yararlanması öngörülmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, Başkan dışındaki Kurul üyelerine aylık ek tazminat ödenmesi hükme bağlanmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Kurulun seçimle gelen üyelerinin, kadro ve eski görevleriyle ilişkilerinin kesileceği belirtilmektedir. Buna göre, üyelerin, tüm mali ve sosyal hakları Kurul tarafından karşılanacaktır. Üyeler, eski görevleri ya da statülerinden kaynaklanan yetkilerini kullanamayacaklardır. Bu hüküm, 28 inci maddeyle birlikte değerlendirilmelidir. Bu durumda, örneğin hukukçu öğretim üyeliğinden ya da avukatlıktan gelen Kurul üyesi, üniversitedeki rektör seçimlerinde ya da baro seçimlerinde oy kullanamayacaklardır. Yine yüksek mahkemelerden gelen Kurul üyeleri, yüksek mahkemelerde yapılan seçim ya da aday gösterme işlerinde oy kullanamayacaklardır. Bunun tek istisnası, bir sonraki dönemde Kurul üyeliği için aday olması ve bu seçimlerde oy kullanmasıdır. Buna ilişkin olarak ayrıca 18 inci maddenin ikinci fıkrasında düzenleme yer almakta ve yeniden Kurul üyesi seçilme ve bu seçimlerde oy kullanma hakkı açıkça hükme bağlanmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, Kurulun seçimle gelen üyelerinin, bu Kanunda belirtilenlerin dışındaki özlük işleri ve hakları bakımından, Kurul üyeliği görevi süresince, hâkimler ve savcılar hakkındaki hükümlere tabi olacakları ve hâkim ve savcılara tanınan her türlü haklardan yararlanacakları hükmü yer almaktadır. Bu düzenlemenin amacı, üçüncü fıkradaki düzenlemenin bir sonucu olarak, kadro ve eski görevleriyle ilişkileri kesilen Kurul üyelerinin, dış ve iç tehditlerden uzak olarak görev yapabilmesi için, Kurul üyeliği görevi süresince aynı hükümlere tabi olarak eşit statüde bulunmalarını sağlamaktır.

Yeni yapılanmasında Kurulun asıl üyelerinin yanında yedek üyelerin de bulunması öngörülmekteyse de, yedek üyelerin Kurulda fiili olarak göreve başlayabilmesi ancak yedeği bulunduğu kaynaktan gelen asıl üyelerden herhangi birinin Kurul üyeliği görevinin geçici olarak değil, sürekli olarak sona ermesiyle mümkün olacaktır. Bunun bir sonucu olarak, maddenin beşinci fıkrasında, Kurul yedek üyeliğine seçilenlerin asıl görevlerini yapmaya devam edecekleri ve Kurul üyeliğinde süresinden önce boşalma olması halinde, yedek üyelerin göreve başlayacakları belirtilmektedir. Yedek üyelerin, belirtilen şekilde göreve başladıkları tarihten itibaren Kurul üyesinin hak ve yükümlülüklerine sahip olacağı hükme bağlanmaktadır. Başka bir ifadeyle, Kurul üyeliğinde boşalma sebebiyle göreve başlayan

yedek üye, bu şekilde göreve başladığı tarihten itibaren Kurul çalışmalarına katılabilecek ve Kurul üyesine ödenen aylık ve ek tazminatları alabilecektir.

Maddenin altıncı fıkrasında, Kurulun seçimle gelen üyelerinin, adli ara verme süresi kadar yıllık izin hakkına sahip olduğu hükme bağlanmaktadır. Burada, iznin başlama ve bitiş tarihleri bakımından değil, sadece izin süresi bakımından adli ara verme ile ilişki kurulmaktadır.

Maddenin yedinci fıkrasında ise, Kurulun seçimle gelen üyelerinin özlük işlemlerine ilişkin hükümlerin Genel Kurul tarafından yapılacak bir yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmektedir.

MADDE 35- Maddeyle, Kurulun seçimle gelen üyeleri bakımından yapılması yasak ve serbest olan iş ve görevler belirlenmektedir.

Kurulun seçimle gelen üyelerinin kanunlarda belirlenenler dışında resmî veya özel hiçbir görev alamayacakları ve kazanç getirici faaliyetlerde bulunamayacakları belirtilmektedir.

Buna karşın bu üyelerin, görevlerini aksatmamak ve Başkanlığa bilgi vermek koşuluyla, bilimsel çalışmalarda bulunmaları ile ders ve konferans verebilmeleri öngörülmektedir.

Üyelerin, eş ve çocuklarının kazanç getiren sürekli faaliyetlerini, belirlenen süreler içinde Kurula bildirmesi düzenlenmektedir.

Yine maddede, üyelerin, Kurul üyeliğinin devamı süresince, Kurul tarafından başka bir göreve atanamayacakları ve seçilemeyecekleri hükme bağlanmaktadır. Bu hükümlerle, bir yandan Kurulun verimli ve istikrarlı çalışması; diğer yandan da, kendi üyelerini değişik görevlere ataması veya seçmesi durumunda, Kurul hakkında oluşabilecek farklı algıların önlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 36- Maddeyle, üyelerin disiplin soruşturma ve kovuşturmasına ilişkin esas ve usuller düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurulun seçimle gelen üyelerinin, disiplin suçu oluşturan eylemleri sebebiyle, haklarında yürütülecek disiplin soruşturma ve kovuşturmalarının bu Kanun hükümleri uyarınca, Genel Kurul tarafından yapılacağı hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, üyeler hakkında yapılan ihbar ve şikayetlerin, doğrudan ya da inceleme yapıldıktan sonra Genel Kurula götürülebileceği hükme bağlanmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Genel Kurul tarafından yapılacak görüşme sonucunda; ilgili üye hakkında, ya disiplin soruşturması açılmasına yer olmadığına ya da soruşturma açılmasına karar verileceği belirtilmektedir. Soruşturma açılmasına karar verilmesi durumunda, üyeler arasından, gizli oyla, üç kişilik bir soruşturma kurulunun seçilmesi düzenlenmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, soruşturma kurulunun yapacağı işlemler ve yetkileri ile ilgilinin hakları gösterilmektedir.

Maddenin beşinci fıkrasında, soruşturma kurulunun, yaptığı soruşturma sonunda hazırlayacağı raporda yer alması gereken konular belirtilmektedir.

Maddenin altıncı fıkrasında, soruşturma sonucunun ilgiliye yazılı olarak bildirilmesi ve ilgilinin üç günden az olmamak üzere tayin edilecek süre içinde Genel Kurul huzurunda, bizzat veya vekili aracılığıyla sözlü ya da yazılı savunma vermeye davet edilmesi düzenlenmektedir.

Maddenin yedinci fıkrasında, Genel Kurulun soruşturma raporu ve savunma üzerine vereceği olası kararlar hüküm altına alınmaktadır. Buna göre Genel Kurul, tüm evrak kapsamını göz önüne alarak, soruşturmanın genişletilmesine veya derinleştirilmesine, isnat sabit görülmezse dosyanın işlemde kaldırılmasına ya da isnat sabit görülürse eyleme uyan disiplin cezasına karar verecektir. Verilebilecek disiplin cezaları 37 nci maddede gösterilmektedir.

Maddenin sekizinci fıkrasında, ceza yönünden soruşturma veya kovuşturma başlatılmış olmasının, ayrıca disiplin soruşturması yapılmasına ve disiplin cezası verilmesine engel olmayacağı benimsenmektedir.

Maddenin dokuzuncu fıkrasında, disiplin soruşturması yapılması ve disiplin cezası verilmesine ilişkin zamanaşımı süreleri belirlenmektedir.

Maddenin onuncu fıkrasında ise, Kurulun seçimle gelen üyelerinin, Kurul üyesi olmadan önceki eylemlerinden dolayı disiplin soruşturma veya kovuşturmalarının da, bulunduğu aşamadan itibaren, Kurul tarafından bu Kanundaki usul çerçevesinde, ilgililerin özel kanunlarındaki hükümleri esas alınmak suretiyle karara bağlanması düzenlenmektedir.

Maddenin uygulanmasında, Bölüme ilişkin ortak hükümleri içeren 39 uncu madde de dikkate alınmalıdır.

MADDE 37- Maddeyle, Kurul üyeleri için uygulanabilecek disiplin yaptırımları ile bunların uygulanmasına ilişkin esaslar belirlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, hizmetin aksamasına yol açan veya Kurul üyeliğinin vakar ve şerefi ile bağdaşmayan hâl ve hareketlerinin sabit görülmesi halinde, Kurul üyelerinin, eylemin niteliğine ve ağırlığına göre uyarılması veya Kurul üyeliğinden çekilmeye davet edilmesi benimsenmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, üyelerin, Genel Kurul tarafından, haklarında verilen disiplin cezasına karşı yeniden inceleme talebinde bulunabilmeleri öngörülmektedir. Yeniden inceleme sonucunda Genel Kurulun vereceği kararlar kesin olacaktır. Kurul üyeliğinden çekilmeye davet kararının verilmesi halinde, tebliğinden itibaren bir ay içinde üyenin görevden çekilmemesi halinde, Kurul üyeliğinin sona ereceği ve bu bir aylık süre içinde ilgilinin izinli sayılacağı hükme bağlanmaktadır.

MADDE 38- Maddeyle, üyelerin, adli suçlarıyla ilgili soruşturma ve kovuşturma işlemlerine yönelik esas ve usuller düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurulun seçimle gelen üyelerinin, görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında işledikleri suçlar ile kişisel suçları sebebiyle, haklarında yürütülecek soruşturma ve kovuşturma izni işlemlerinin bu Kanun hükümleri uyarınca, Genel Kurul tarafından yapılacağı hüküm altına alınmaktadır. Üyeler hakkında kovuşturma açılması kararının verilmesi ve kovuşturma mercilerinin belirlenmesi işlemlerinin ise gösterilen yetkili merciler tarafından, yine bu Kanun hükümleri uyarınca yapılması öngörülmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, üyeler hakkında yapılan ihbar ve şikayetlerin, doğrudan ya da inceleme yapıldıktan sonra Genel Kurula götürülebileceği hükme bağlanmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Genel Kurul tarafından yapılacak görüşme sonucunda; ilgili üye hakkında, ya suç soruşturması açılmasına yer olmadığına ya da suç soruşturması açılmasına karar verileceği belirtilmektedir. Eğer soruşturma açılmasına karar verilirse, bu durumda, üyeler arasından, gizli oyla, üç kişilik bir soruşturma kurulunun seçilmesi düzenlenmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, soruşturma kurulunun, işlemleri, Ceza Muhakemesi Kanununa göre yapacağı ve Cumhuriyet savcısına tanınan yetkileri kullanması düzenlenmektedir. Soruşturma sırasında hâkim kararı alınması gereken hususlarda ilgililer hakkındaki atılı suçun niteliğine göre belirlenmiş bulunan kovuşturma mercilerine başvurulması kabul edilmektedir.

Maddenin beşinci fıkrasında, soruşturma kurulunun, soruşturmayı tamamladıktan sonra hazırlayacağı raporda yer alması gereken hususlar gösterilmektedir.

Maddenin altıncı fıkrasında, Genel Kurulun soruşturma raporu üzerine vereceği olası kararlar hüküm altına alınmaktadır. Buna göre Genel Kurul, dosyayı inceleyerek ve varsa eksiklikleri tamamlatarak kovuşturma açılmasına gerek görülmezse evrakın işlemden kaldırılmasına karar verebilecek; aksi halde kovuşturma yapılmasına izin verebilecektir.

Maddenin yedinci fıkrasında, Genel Kurulun kovuşturma yapılmasına izin vermesi ve bu kararın kesinleşmesi üzerine, dosyanın, görevle ilgili suçlarda Yüce Divan sıfatıyla Anayasa Mahkemesine, kişisel suçlarda Yargıtay Ceza Genel Kuruluna, Kamu davası açılmak üzere, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi benimsenmektedir.

Maddenin sekizinci fıkrasında, bir üye hakkında, bir suçla ilgili olarak, Genel Kurul tarafından kovuşturma açılmasına izin verildikten sonra, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının iddianame düzenlemesi ve Yargıtayın görevli ceza dairesinin soruşturma yapması ve yapılan işlemler sonucunda, kovuşturma açılmasına veya kovuşturma açılmasına yer olmadığına dair karar vermesi düzenlenmektedir. Kovuşturma açılmasına dair karar verilmesi durumunda, evrakın kovuşturma mercilerine gönderilmesi, kovuşturma açılmasına yer olmadığına dair karar verilmesi halinde ise, bu karara karşı itiraz yolu ve usulü hükme bağlanmaktadır.

Maddenin dokuzuncu fıkrasında, ağır ceza mahkemesinin görevine giren suçüstü hallerinde üyelerle ilgili soruşturmanın genel hükümlere göre yürütüleceği, böyle bir durumda Kurula hemen bilgi verileceği ve dosyanın fezlekeyle birlikte Kurula gönderileceği düzenlenmektedir.

Maddenin onuncu fıkrasında ise, Kurulun seçimle gelen üyelerinin, Kurul üyesi olmadan önceki suç teşkil eden eylemlerinden dolayı soruşturma yapılmasına veya kovuşturma izni verilmesine yönelik işlemlerin, bulunduğu aşamadan itibaren, bu Kanun hükümlerine göre Genel Kurul tarafından yürütülmesi öngörülmektedir.

Maddenin uygulanmasında, Bölüme ilişkin ortak hükümleri içeren 39 uncu madde de dikkate alınmalıdır.

MADDE 39– Maddeyle, Kurul üyelerinin disiplin soruşturmaları, disiplin yaptırımları ve suç soruşturma ve kovuşturma izni işlemlerine ilişkin ortak hükümler düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, disiplin ve suç soruşturmalarına ilişkin olarak soruşturma kurulunun, ilgili kuruluş ve kişilerden, her türlü bilgi ve belgeyi isteyebilmesi ve onların da bunu vermekle yükümlü olduğu belirtilmekte; işleme konulmayacak ihbar ve şikâyetler gösterilmektedir.

Üyelerle ilgili disiplin ya da suç isnatlarının görüşüleceği Genel Kurul toplantılarına, Başkanın, hakkında işlem yapılan üyenin ve soruşturma kurulu üyelerinin katılamayacağı belirtilmektedir. Anayasa, Başkanın sadece daire toplantılarına katılamayacağına ilişkin bir sınırlama getirmiş olmasına karşılık, yargı bağımsızlığının güçlendirilmesi amacıyla, Anayasada öngörülen sınırlamaya ilave olarak, Başkanın Kurul üyeleriyle ilgili disiplin ve suç soruşturmalarının görüşüleceği toplantılara da katılamayacağı hükme bağlanmaktadır.

Yine bu konularla ilgili olarak, Genel Kurul tarafından alınacak kararlarda, her halde üye tam sayısının salt çoğunluğunun aranması benimsendiğinden, 29 uncu maddenin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesindeki genel hüküm burada uygulanmayacaktır.

Maddenin ikinci fıkrasında, gerek suç ve gerekse disiplin bakımından, Adalet Bakanlığı Müsteşarının da, Kurul üyeliği göreviyle bağlı olarak, Kurul üyelerinin tabi olduğu esas ve usullere tabi olacağı kabul edilmektedir. Bu hükmün amacı, 34 üncü maddenin gerekçesinde vurgulandığı üzere, Kurul üyelerinin, dış ve iç tehditlerden uzak olarak görev yapabilmesi için, Kurul üyeliği görevi süresince aynı hükümlere tabi olarak eşit statüde bulunmalarını sağlamaktır.

MADDE 40- Maddeyle, Kurul Başkan ve üyelerinin işe bakamayacağı haller düzenlenmektedir. Madde metninde yer alan, “hâkimlik veya savcılık yapmış” ibaresinin, yüksek mahkeme üyesi iken işe bakmış olmayı da kapsadığında tereddüt bulunmamaktadır.

MADDE 41- Maddeyle, Kurul üyelerinin işe bakmaktan çekinmesi ve reddine ilişkin esaslar düzenlenmektedir

Maddenin birinci fıkrasında, üyelerin, hangi hallerde işe bakmaktan çekinebileceği ya da ilgililer tarafından ret edilebileceği belirtilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, ret isteminin zamanı gösterilmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, ret isteminin, reddi istenen üyelerin yokluğunda Genel Kurul veya daire tarafından incelenerek kesin olarak karara bağlanacağı öngörülmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, dairenin toplanmasına engel olacak sayıda üyenin reddedilmiş olması halinde yapılacak işlemler düzenlenmektedir. Bu durumda, ret istemi, reddi istenen üyelerin katılmadığı Genel Kurul tarafından incelenerek kesin olarak karara bağlanacaktır. Ret isteminin yerinde görülmesi halinde, işin esası hakkında da Genel Kurulca karar verilecektir.

Maddenin beşinci fıkrasında ise, Genel Kurulun toplanmasına engel olacak sayıda üyenin ret edilmesine ilişkin istekte bulunulamayacağı hükme bağlanmaktadır.

MADDE 42- Maddeyle, Kurulda görev yapan Genel Sekreter, Genel Sekreter yardımcıları ve tetkik hakimleri ile Kurul müfettişlerinin, istekleri üzerine veya resen, Genel Kurulun kararı üzerine, birinci daire tarafından, müktesepi dikkate alınarak, tercih ettikleri beş ayrı ilden birinde uygun görülecek bir göreve atanacakları hükme bağlanmaktadır. Bu hükmün kapsamına, 2 nci maddede yapılan tanım çerçevesinde Kurulda görev yapan Teftiş Kurulu Başkanı, Başkan yardımcıları ve başmüfettişlerin de girdiği konusunda herhangi bir tereddüt bulunmamaktadır.

MADDE 43- Maddeyle, Kurulda görev yapacaklarla ilgili kadro hükümleri düzenlenmektedir.

MADDE 44- Maddeyle, Kurulun bütçesiyle ilgili esaslar düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurulun, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi özel bütçeli bir idare olduğu hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, bu Kanun kapsamındaki görevlerin gerçekleştirilmesine ilişkin giderlerin Kurul bütçesinden yapılacağı belirtilmektedir. Böylece Kurulun ayrı bir bütçesinin olması ve bu yolla bağımsızlığının güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, Kurulun gelirleri gösterilmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, Kurulun üst yöneticisinin Başkanvekili, harcama yetkilisinin Genel Sekreter ve gerçekleştirme görevlisinin de Genel Sekreter Yardımcısı olduğu belirtilmektedir.

Maddenin beşinci fıkrasında, Kurul bütçesinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesi sırasında, Kurulu, Genel Sekreterin temsil etmesi ve Başkanvekilinin ya da Kurul üyelerinin açıklama yapmak üzere davet edilemeyeceği hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 45- Maddeyle, Kanunda öngörülen yönetmeliklerin, Bakanlığın da görüşü alınmak suretiyle, Kurul tarafından çıkarılması hükme bağlanmaktadır.

MADDE 46- Maddeyle, mevzuatın, yürürlükten kaldırılan 2461 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununa yaptığı yollamaların, bu Kanunun ilgili hükümlerine yapılmış sayılacağı belirtilmektedir.

MADDE 47- Maddeyle, diğer kanunlarda değişiklik yapılan ve kaldırılan hükümler düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, 6245 sayılı Harcırah Kanununda değişiklik yapılarak, Kurul müfettişlerinin de gündelik alması hükme bağlanmaktadır. Mevcut düzenlemede adalet müfettişlerinin yararlandığı bu ödemedeki, Kurul müfettişlerinin de yararlanması amaçlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında, 237 sayılı Taşıt Kanununda değişiklik yapılmakta ve Başkanvekili ile daire başkanlarına araç tahsis edilmesi düzenlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasıyla, yargıyla ilgili diğer kurumlarda çalışan idari personel gibi Kurulda çalışan idari personelin de, yapacağı fazla çalışmanın karşılığında, fazla çalışma ücreti alabilmesi için 3717 sayılı Kanunda değişiklik yapılmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasıyla, özel bütçeli idare olması nedeniyle, bu nitelikteki kurumların yer aldığı 5018 sayılı Kanunun ilgili listesine Kurul da eklenmektedir.

Maddenin beşinci fıkrasıyla, 13/5/1981 tarihli ve 2461 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu ile ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmaktadır.

GEÇİCİ MADDE 1- Maddeyle, Kurul bütçesinin tahsis edilmesine ve Kurulun hizmet birimlerinin kurulmasına kadar geçecek süre içinde bu konularla ilgili yapılacak işlemler düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasında, Kurula bütçe tahsis edilene kadar, Kurulun giderlerinin Bakanlık bütçesinden karşılanması ve Kurulun hizmetlerini yerine getirmesi amacıyla bina, araç, gereç, mefruşat ve donanım gibi gerekli tüm destek hizmetlerinin Bakanlıkça sağlanması kabul edilmektedir. Bu amaçla İşyurtları Kurumunun bütçesinden de harcama yapılabilmesi imkanı getirilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, Kurulun hizmet birimleri kurulup faaliyete geçinceye kadar; sekreteryaya hizmetlerinin Bakanlık tarafından yerine getirilmesi ve hâkim ve savcılara ait özlük dosyalarının buldukları yerde muhafaza edilmeye devam edilmesi hükme bağlanmaktadır. Hakim ve savcılara ait bu dosyaların, Kurulun hizmet birimlerinin faaliyete geçmesini müteakip en geç altı ay içinde tutanakla Kurula devredilmesi hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında bu Kanunda öngörülen yönetmelikler çıkarılıncaya kadar, yürürlükteki yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunacağı hükme bağlanmaktadır.

MADDE 48- Yürürlük maddesidir.

MADDE 49- Yürütme maddesidir.